

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/261/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214203402
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:3214203402.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., B. H. XXXX/A a A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, právne zastúpeného JUDr. Máriou Gbelskou, advokátkou so sídlom Bánovce nad Bebravou, A. Hlinku 21 , o zvýšenie a zníženie výživného, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh matky na zvýšenie výživného **z a m i e t a**.

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa podala na tunajšom súde dňa 14.08.2014 návrh na zvýšenie výživného, v ktorom návrhu uviedla, že maloletá A. nastupuje na strednú školu v R., kde bude aj bývať, preto žiadala zvýšiť výživné zo sumy 33,- eur na sumu 120,- eur, od 01.09.2014. Návrh doplnila v tom smere, že maloletá A. nastúpila na K. R., odbor marketing., pričom otec okrem výživného sa žiadnym iným spôsobom o dieťa nezaujíma a dlh na výživnom nemá. Uviedla tiež , že okrem dcéry A. má i dcéru K., ktorá si podala návrh na zvýšenie výživného, ktoré konanie sa vedie na tunajšom súde.

Právny zástupca otca maloletého dieťaťa uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, pričom s otcom maloletého dieťaťa návrh prejednával, otec plakal a uviedol, že pokiaľ by mohol, dal by deťom viac. O jeho sociálnej situácii svedčí i tá skutočnosť, že mu bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc z centra právnej pomoci.

Otec maloletého dieťaťa podal návrh na zníženie výživného, ktoré konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp.zn. 11P/290/2014 a súd z dôvodu hospodárnosti spojil obe konania pod sp.zn. 9P/261/2014.

Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, nakoľko náklady na zabezpečenie potrieb maloletej A. sa jej zvýšili a doposiaľ stanovené výživné nepostačuje na krytie nákladov maloletého dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou zamestnávateľa oboch rodičov, dokladom o prijatí do školy, zmluvou o nájme bytu, pripojením LV, dokladmi o poplatkoch, pripojením spisov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 4C/223/2008, 2P/57/2010 a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 4C/223/2008 zo dňa 09.10.2008 bolo manželstvo rodičov maloletej A. rozvedené a maloletá A., nar. XX.XX.XXXX pre čas po rozvoje bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné na maloletú A. v sume 1.000,- Sk (33,19 eur).

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 17.10.2008.

V čase poslednej úpravy výživného súd zistil, že matka pracovala na X., ako školníčka a jej príjem činil 342,03 eur, ako to vyplýva z výsluchu matky na čl.40. Od 04.03.2008 sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti a bývala v 2-izbovom služobnom byte.

Otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval od 30.06.2008 , s priemerným mesačným zárobkom 387,77 eur, pričom od 11.08.2008 bol PN.

Obaja mali vyživovaciu povinnosť k dvom deťom a to k dcére K., ktorá v čase rozvodu manželstva bola maloletá a bola žiačkou 9.ročníka ZŠ a maloletej A., ktorá bola žiačkou 5.ročníka ZŠ.

V súčasnej dobe matka pracuje v Penzióne, Zariadenie sociálnych služieb, Topoľčany, Čs. armády a za posledných 12 mesiacov jej priemerný mesačný čistý príjem činí 474,54 eur. Obýva na základe zmluvy o nájme bytu zo dňa 01.08.2013 garsónový byt, za užívanie ktorého platí 200,- eur, v ktorej sume nie sú zahrnuté náklady na elektrickú energiu. Nemá žiadne dlhy ani pôžičky. Vyživovaciu povinnosť má k maloletej A. a k plnoletej dcére K., nar. XX.XX.XXXX.

V súčasnej dobe otec je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, Partizánske, ako občan a uchádzač o zamestnanie. Od 01.10.2014 mu bol priznaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 57,70 eur, ako to vyplýva z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Partizánske č.PE2/OPHN/SOC/2014/29222-0003 zo dňa 23.10.2014. Otec maloletého dieťaťa bol zamestnaný vo firme Ján Vlčko, s.r.o. Bánovce nad Bebravou, ktorý oznámil tunajšiemu súdu, že otec maloletého dieťaťa mal s ním uzatvorenú pracovnú zmluvu od 01.04.2014 do 05.09.2014, táto mu bola ukončená podľa § 60 Zákonníka práce z dôvodu, že pre otca nebola práca na trvalý pracovný pomer. Bola mu ponúknutá dohoda o pracovnej činnosti, ktorá sa zakladá na prácach nie trvalého charakteru, ale na sezónnych prácach, ktorá dohoda začala od 01.09.2014 a bola uzatvorená na dobu určitú do 21.12.2014. Predložil rozpis mzdy za mesiace 04-09/2014, pričom išlo o mzdu vo výške 219,58 eur + náhrada príjmu za PN 63,70 eur, za 05/2014 celý mesiac PN, za 06/2014 čistá mzda 318,02 eur , za 07/2014 čistá mzda 337,32 eur, za 08/2014 čistá mzda 275,48 eur, za 09/2014 čistá mzda 64,55 eur , ako aj rozpis mzdy pri dohode o pracovnej činnosti za mesiac 09/2014 v sume 15,17 eur. Otcovi maloletého dieťaťa bol priznaný nárok na bezplatnú právu pomoc z centra právnej pomoci. Otec maloletého dieťaťa ukončil pracovný pomer dňa 05.09.2014 a z potvrdenia bývalého zamestnávateľa Ján Vlčko, s.r.o. zo dňa 10.10.2014 je zrejmé, že otec pracoval u tohto zamestnávateľa ako robotník vo výrobe a nakoľko nebola práca na trvalý pracovný pomer, tento mu bol ukončený a bola mu ponúknutá dohoda o pracovnej činnosti. Z dohody o pracovnej činnosti zo dňa 04.09.2014 uzavretej na dobu určitú od 08.09.2014 do 21.12.2014 súd zistil, že rozsah pracovného času je 36 hodín za mesiac, hodinová výška odmeny je 2,50 eur, čo pri maximálnom počte hodín predstavuje maximálne 90,- eur brutto mesačne. Otec maloletého dieťaťa platí preddavkovú platbu za elektriku v sume 29,09 eur, náklady na palivové drevo vo výške 200,- až 300,- eur, čo však nezdokladoval, ďalej platí daň z nehnuteľností v sume 30,79 eur, vodné a stočné 5,08 eur. Vyživovaciu povinnosť má k maloletej A. a k dcére K., ktorá si podala návrh na zvýšenie výživného a rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 8C/149/2014 zo dňa 15.01.2015 bol návrh navrhovateľky K. C. na zvýšenie výživného zamietnutý.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späť, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale

i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé

predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh matky na zvýšenie výživného nie je opodstatnený i keď došlo k zmene pomerov na strane maloletej A., ktorá bola prijatá na strednú školu a to K., R. je teda nepochybné, že sa matke zvýšili náklady na jej celkové zaopatrenie. Pokiaľ ide o oboch rodičov, k zmene pomerov došlo na strane matky, ktorá v čase poslednej úpravy výživného mala príjem vo výške 342,03 eur , zatiaľ čo v súčasnej dobe jej príjem činí 474,54 eur a v čase poslednej úpravy výživného mala vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom a v súčasnej dobe má vyživovaciu povinnosť len k dcére A., keďže dcéra K. v súčasnej dobe navštevuje nadstavbové štúdium. Pokiaľ ide o otca, od poslednej úpravy výživného u tohto došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže v čase poslednej úpravy výživného jeho príjem činil 387,77 eur. V súčasnej dobe jeho príjem je podstatne nižší, teda došlo k preukázateľne negatívnej zmene jeho sociálnych a majetkových pomerov, ktoré mu objektívne nedovoľujú platiť zvýšené výživné.

Súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol a súčasne rozhodol o návrhu otca na zníženie výživného, majúci za to, že tento návrh je neopodstatnený i keď došlo k zmene pomerov na jeho strane,

avšak k podstatnej zmene pomerov došlo i na strane maloletej A., ktorá začala navštevovať strednú školu, teda prípravu na budúce povolanie, preto súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.